

Afgørelser – Reg. nr.: 01223.01

Fredningen vedrører: Afgrunden, Vissenbjerg

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet   20-11-1949

Fredningsnævnet   28-11-1949

Kendelser

Deklarationer

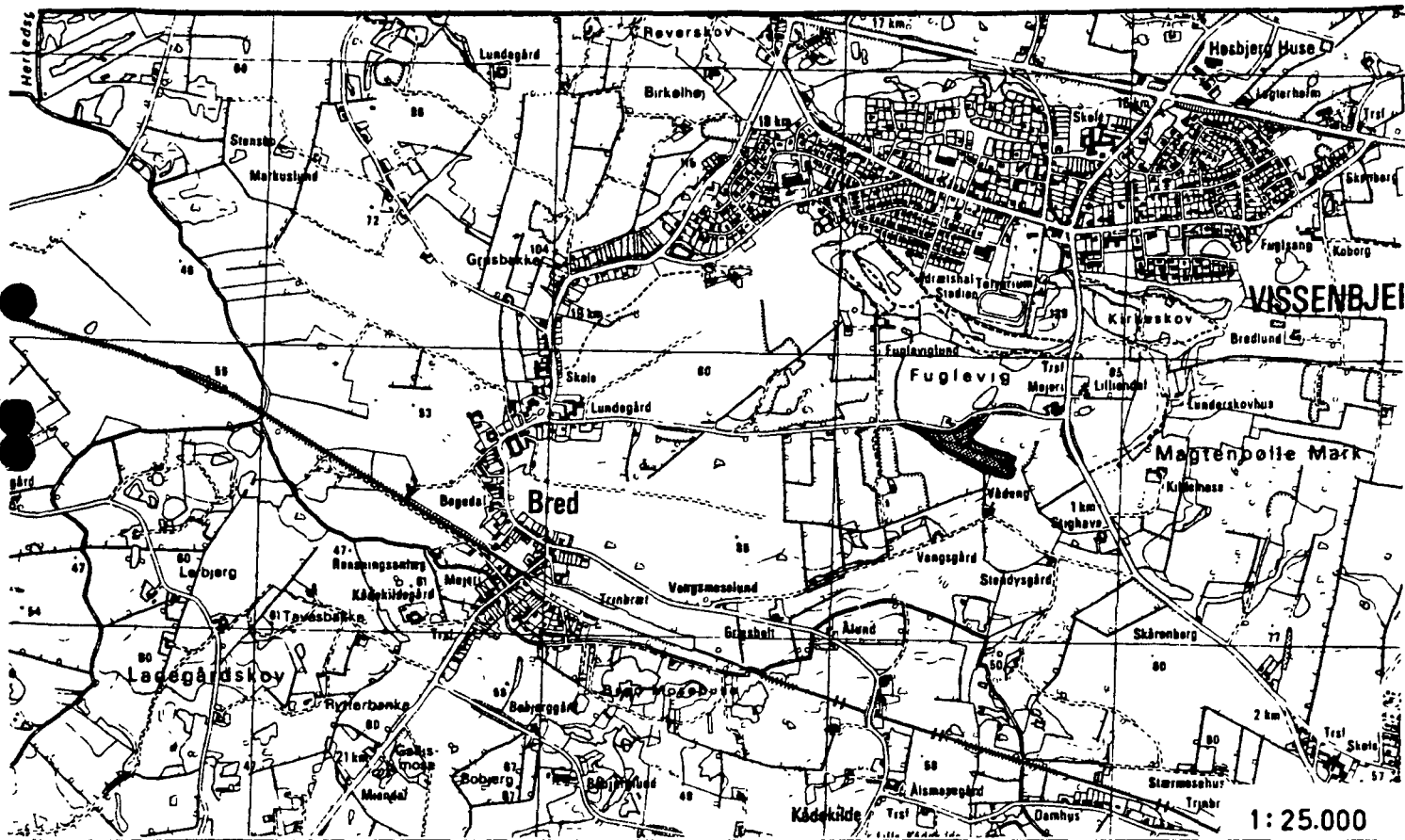
OVERFREDNINGSNÆVNET>

Lokalitet: "Afgrunden" ved Fuglevig mølle.

Kommune: Vissenbjerg

Sogn : Vissenbjerg

Reg. nr.: 491-01-01

Ejer :Privat

Areal :3 ha

Fredet :FN 28/7 -1949

OFN 20/11-1949

Formål :Landskabsbevaring

Indhold :Området bevares i sin naturlige tilstand. Der må ikke opføres bygninger, master, boder eller andre indretninger. Der må ikke foretages udgravninger ejheller udgraves mergel eller andet. Slugten er fredskovspligtig. Udnyttelse må kun ske ved plukhugst og fornyelse skal ske med løvtræer, væsentlig bøg, men ikke elm og løn. Almenheden har adgang ad de stier, der findes i "Afgrunden".

20/11-1949

U D S K R I F T

af

OVERFREDNINGSNÆVNETS KENDELSESPROTOKOL.

Aar 1949, den 20. november, afsagde overfredningsnævnet paa grundlag af skriftlig votering følgende

k e n d e l s e

i sagen nr. 922/49 vedrørende fredning af slugten "Afgrunden" ved Fuglevig Mølle.

Den af fredningsnævnet for Odense amt den 28. juli 1949 afsagte kendelse er saalydende:

"I anledning af en paatænkt forlægning af den offentlige vej fra Fuglevig mejeri til Bred har Vissenbjerg sogneraad i efteraaret 1945 rettet henvendelse til naturfredningsnævnet for Odense amtsraadskreds. Ved vejforlægningen har sogneraadet ønsket et meget farligt sving paa vejen ved Fuglevig vandmølle rettet ud, enten ved at vejen føres syd om Møllegaarden paa en dæmning over slugten "Afgrunden", eller ved at vejen føres nord om Møllegaarden over Mølle-dammen, som derved delvis fyldes op. Paa et af fredningsnævnet den 4. november 1945 afholdt møde med sogneraadet og ejeren af Fuglevig mølle, husmand Jacob Rasmussen, samt formanden for Danmarks naturfredningsforenings lokalkomite, forfatter Olaf Andersen, der stærkt fraraadede de 2 vejprojekter, gik sogneraadet ind paa at udarbejde et nyt projekt og at forelægge fredningsnævnet dette til overvejelse.

Ved skrivelse af 30. november 1945 anmodede Danmarks naturfredningsforening dernæst fredningsnævnet om at søge vejprojektet saaledes ændret, at afgrunden blev uberørt af den nye vejføring, og ved

skrivelse af 7. december s.a. anmodede foreningen nævnet om at gennemføre en fredning af afgrunden, idet henvistes til saalydende udtalelse af professor, dr. phil Knud Jessen:

"Denne slugt "Afgrunden" med den tilgrænsende stejlskrænt ved Vognmose og videre mod sv. afgiver nøglen til forstaaelsen af den i Danmark enestaaende landskabstype, som præger egnen omkring Vissenbjerg paa Fyn, og som skabtes i en af de ejendommeligste faser af indlandsisens afsmeltning fra Danmark. Stedet har derfor en høj undervisningsmæssig værdi for alle, baade læg og lærd, der søger at forstaa, hvorledes denne del af Fyens overfladeformer opstod, og det bør saa vidt muligt bevares i sin nuværende, oprindelige tilstand.

Jeg foreslaar derfor, at slugten (gul farve paa medfølgende kort) med Mølleedammen og skrænten i hvert fald til Vognmose fredes med bevarelse af status quo."

I skrivelsen bemærkede foreningen derhos, at fredning bør gaa ud paa opretholdelse af den nuværende tilstand, "altsaa med forbud mod bebyggelse, beplantning, afgravning, opstilling af boder og master m.v.". Paa skrænten bør fredningsgrænsen lægges c. 10 m ind fra øverste grænse, saaledes at en mulig senere bebyggelse ikke kan ses fra vejen."

I en under sagen fremlagt skrivelse af 3. december 1945 har afdelingsgeolog, dr. phil. Keld Milthers, Hellerup, udtalt følgende: "Det ville være meget beklageligt, om "Afgrunden" ved Fuglevig møller skulle ødelægges ved en vejføring, som skærer tværs igennem det geologisk ejendommelige landskab.

"Afgrunden" er opstaaet ved tapningen af en sø, som havde plateauet mellem Vissenbjerg og Bred til bund, og som havde sine bredder i selve indlandsisen. Da indlandsisen smeltede bort, strømmede vandet pludselig ud af søen og udskar den dybe dal i siden af plateauet.

Det samme fænomen træffes ogsaa i adskillige andre af de issø-plateauer, som egnen ved Vissenbjerg er geologisk berømt for, men "Afgrunden" er saa smukt udviklet, at V. Milthers, som er den første, der har beskrevet dette forhold i kortbladsbeskrivelsen til kortbladet Vissenbjerg (Danmarks geologiske undersøgelse I række nr. 19, side 27) omtaler den saaledes: "Særlig paafaldende er slugten "Afgrunden" ved Fuglevig mølle, som med en længde af 400 m er skaaret ned til en dybde af 16 m under plateauets kant."

Det vil heraf forstaas, at den geologiske videnskab ville betragte det som helligbrøde at ændre dette landskabs karakter med et saa alvorligt indgreb som det foreslaaede. Der maa kunne findes en løsning, f. eks. ved at lægge den nye vej helt nord om Mølledammen, hvilket samtidig ville spare en væsentlig del af jordarbejdet.

Plateauet har form som en slags "konsol", idet det støder ind til den endnu højere liggende bakke ved Vissenbjerg præstegaard. Saavel skraaningen neden for præstegaardshaven som skraaningen vest for Vognmose er saa geologisk og landskabeligt værdifulde, at de ved en fredning burde sikres mod indgreb."

Naturfredningsraadet har i skrivelse af maj 1946 anbefalet fredningen og i alt væsentligt tiltraadt den af dr. phil. Keld Milthers fremsatte motivering.

Paa et den 1. november 1947 afholdt møde udtalte forfatter Oluf Andersen, at Danmarks naturfredningsforening først og fremmest begærer slugten bevaret i naturtilstand og derfor kunne gaa med til en udretning af vejen, saaledes at denne føres over den sydlige spids af Mølledammen, hvorved møllejendommens vestlige lade maa forsvinde. Støttemur mod dammen bør ikke opføres af cement, men af kampesten. Fornyelse af beplantningen i afgrunden bør ske med Eg, Bøg, Ask, Birk og Lærk, og fredningsgrænsen bør lægges 10 m fra slugtens overkant.

Vissenbjerg sogneraads formand, gaardejer Karl Jensen, udtalte

paa nævnte møde, at der ikke fra sogneraadets side var noget til hinder for fredning af slugten og skrænten.

Ejerne af skrænten udtalte, at de modsatte sig fredning af denne.

Ejerne af afgrunden, nemlig 1) husmand Jakob Chr. Rasmussen, Fuglevig mølle, m. nr. 1b, Fuglevig præstegaard, og matr. nr. 22a Bred by, Vissenbjerg sogn, 2) gaardejer Morten Fr. Larsen, Vaadeng, Bred, m. nr. 22b, Bred by, Vissenbjerg sogn, og 3) gaardejerske fru Margrethe Mathilde Geishardt, født Scherfig, Fugleviglund, m. nr. 100 Bred by, Vissenbjerg sogn, fremsatte, sidstnævnte ved sin ægtefælle, paa mødet krav om store erstatninger, hvis fredningen gennemføres. Jacob Rasmussen havde intet imod en vejføring som ovenfor antydet, og han og Morten Larsen erklærede, at de ejheller ville modsætte sig, at publikum færdes ad stierne i afgrunden; men Morten Larsen ville forbeholde sig ret til at udtage Mergel i den sydøstlige del af m. nr. 22b. Fru M. Geishardts ægtefælle oplyste, at han paatænker at opføre et teglværk paa m. nr. 100 og at anlægge en 4 m bred vej langs afgrundens overkant; men at han intet har imod et byggeforbud paa en 6 m bred strimmel langs vejens anden side, naar den blot maa bruges til oplag.

Dette forbehold ville fhv. højskolelærer Olaf Andersen ikke modsætte sig. Der findes ingen sti i den gren af afgrunden, der ligger paa m. nr. 100.

Samtlige ejere af skrænten (bakkeskraaning) protesterede paa mødet mod enhver fredning af denne, da det udnyttedes landbrugsmæssigt, og efter deres opfattelse kun er en ganske almindelig bakkeskraaning.

Med skrivelse af 10. november 1947 fremsendte Danmarks naturfredningsforening erklæring af 6. s.m. fra professor, dr. phil. Knud Jessen, hvorefter en af cand. mag. Tyge Christensen foretagen

besigtigelse af skrænten har givet til resultat, at denne kun paa et par omraader af meget beskeden udstrekning bærer vild vegetation, og at denne har et ret almindeligt præg. Udfra botaniske synspunkter findes herefter intet grundlag for en anbefaling af fredning. Med hensyn til slugten bør henkastning af affald forbydes, og det kan ikke anbefales, at der plantes Lærk, da saadan beplantning medfører, at man ikke kan se terrænets form, saaledes som man kan det mellem bøgeskovens stammer, og udnyttelsen bør alene ske ved plukhugst.

I et møde den 27. november 1947 godkendte fredningsnævnet en ny af sogneraadet fremsendt plan for vejforlægningen, saaledes at vejen føres nord om mølleejendommen henover dammens sydspids, dog paa vilkaar, at støttemuren ud mod Mølleedammen kun op til vejbanen maa udføres af cement, og at den derover værende del af muren udføres i kampesten eller som en græsklædt vold.

I løbet af december 1947 fremsendte lodsejerne krav om betydelige erstatninger for fredningen.

I en af fredningsnævnet indhentet erklæring af december 1947 udtaler skovrider J. Abell, Dyrehavegaard pr. Kirkeby, følgende:

"Bevoksningen i afgrunden bestaar væsentligst af Bøg, antagelig fra oldenaaret 1869. Bevoksningen er tæt og bør plejes med stadig udhugninger. Den til Fugleviglund hørende parcel er rimeligt udhugget, de to andre parceller er meget tætte, men det maa siges, at netop denne tæthed og rankhed giver afgrunden noget af dens særpræg, og jeg mener derfor ikke, at der bør udhugges mere end lige nok til at holde kronerne levende.

Et stykke af den vestlige del, hvor der engang har været Rødgran er nu kun bevokset med buskvækst, og denne bør snarest erstattes med bøgeplantning, og dette kan ske ved et paabud fra skovtilsynet.

Foreløbig vil der i en lang aarrække ikke være grund til at tænke paa foryngelse under Bøgene, der er særdeles livskraftige, men engang

5.
vil det vel være muligt at lade Bøgene saa sig selv efter en rimelig jordbearbejdning."

Ved skrivelse af 19. august 1948 meddelte skovrider J. Abell, at skovtilsynet har opnaaet forlig med husmand Jacob Rasmussen, hvorefter denne skriftligt har forpligtet sig til at tilkultivere det under hans lod af afgrunden med Hyld og andre buske henliggende areal med Bøg inden 1. maj 1950.

Ved skrivelse af 6. december 1947 udtalte naturfredningsraadet, at det ikke ville modsætte sig det af fredningsnævnet i mødet den 27. november s.a. godkendte vejprojekt.

Efter at vejforlægningen dernæst i løbet af 1948/49 var gennemført, afholdt fredningsnævnet paany møde i Vissenbjerg den 30. maj 1949 og vedtog her, at nævnet ikke vil fastsætte fredningsbestemmelser for skrænten vest for slugten.

Paa dette møde nedsatte lodsejerne deres erstatningskrav til følgende beløb:

- 1) Jacob Rasmussen 2.000 kr.
- 2) Morten Larsen 1.500 kr.
- 3) Fru Geishardt 1.500 kr.

For Danmarks naturfredningsforening bemærkede forfatter Olaf Andersen blandt andet, at der bør gives almenheden adgang til slugten dels ved vestsiden af mølleejendommens nuværende stuebygning, dels ved vejsvinget udfor m.nr. 1aæ, hvor der anlægges en sti hen til den her ned i afgrunden førende sti, dels endelig ad en sti, der anlægges fra kirkestien øst for slugten hen over m.nr. 48 Skalbberg til den nuværende sti paa m.nr. 22b i slugten. Der bør være opslag om, at færdsel udenfor stierne er forbudt.

Fru Gesihardts ægtefælle bemærkede paa mødet, at den af hende ønskede 4 m brede vej paa m.nr. 10g ikke vil blive ført længere sydøst paa end til det sydvestlige hjørne af m.nr. 22b.

Panthaverne i de interesserede ejendomme har været behørigt indkaldt, men ingen har givet møde for fredningsnævnet. Finansministeriet har paa statskassens vegne som panthaver for et bygningsistandsættelseslaan i Jacob Rasmussens ejendom m.nr. 1h og m.nr. 1o m.fl. stort til rest pr. 23. oktober 1947 kr. 480,70 forbeholdt sig at kræve eventuel erstatning indbetalt som ekstraordinært afdrag paa dette eller forudprioriterede laan i ejendommen.

Efter det saaledes foreliggende finder fredningsnævnet, at slugten "Afgrunden" paa grund af dens skønhed og ejendommelighed har en saadan væsentlig betydning for almenheden, og endvidere at dens bevarelse af naturvidenskabelige og undervisningsmæssige hensyn er af en saa væsentlig interesse, at den bør fredes som i det følgende nærmere bestemt.

Slugten er beliggende paa følgende ejendomme i Vissenbjerg sogn.

- 1) M.nr. 1b Fuglevig Mølle og m.nr. 22a Bred by, der ejes af Jacob Chr. Rasmussen.
- 2) M.nr. 22b Bred by, der ejes af Morten Fr. Larsen, og
- 3) M.nr. 10o Bred by, der ejes af fru Mathilde M. Geishardt.

Fredningen omfatter hele slugten fra Fuglevig mølle, fra gården mellem m.nr. 8b og m.nr. 1aæ og fra vejsvinget ud for m.nr. 1aæ ned til slugtens østligste punkt ved kirkestien i dens 3 forgreninger samt en 10 m bred bremme langs dens overkant, saaledes som angivet paa vedhæftede kort. Omraadet bevares i dets naturlige tilstand.

Der maa ikke opføres bygniner, master, boder eller andre indretninger. Der maa ikke foretages afgravninger, saaledes ej heller udgraves Mergel eller andet. Der maa ikke henkastes affald, jordfyld eller andet. Slugten er fredskovspligtig. Det fastsættes, at udnyttelse kun maa ske med plukhugst, og at fornyelse skal ske med løvtræer, væsentlig Bøg, men ikke Elm og Løn.

Almenheden har adgang til færdsel ad de stier, der findes i af-

grunden. Indgang til disse sker dels ved vestsiden af mølleejendommens nuværende stuehus, dels ad en c. 10 m lang sti, der anlægges paa m.nr. 22a fra vejen udfor m.nr. 1aæ, dels ad en c. 50 m lang sti, der anlægges fra kirkestien ved slugtens østlige ende hen over m.nr. 48. Udenfor stierne er færdsel ikke tilladt publikum.

Ejeren af m.nr. 10_o har ret til at udlægge en 4 m bred vej langs den sydlige side af afgrunden, men ikke nærmere dennes overkant end 1,5 m og ikke længere mod øst end det sydvestlige hjørne af m.nr. 22b. Arealet op til vejens sydlige kant maa benyttes til oplag, saafremt der indrettes teglværk paa ejendommen. Iøvrigt maa der ikke være oplag paa det fredede omraade. Der tillægges lodsejerne følgende erstatninger for fredningen:

- 1) Jacob Chr. Rasmussen, m.nr. 1b og m.nr. 22a kr. 1.200, hvoraf det fornødne anvendes til indfrielse af statslaanet, medens resten udbetales ejeren som ulempe-erstatning.
- 2) Morten Fr. Larsen, m.nr. 22b: kr. 900, der udbetales ejeren som ulempe-erstatning.
- 3) Fru Mathilde Geishardt, m.nr. 10_o: kr. 800, der udbetales ejeren som ulempe-erstatning.

Da fredningen væsentlig sker af naturvidenskabelige og undervisningsmæssige hensyn og saaledes har betydning for hele landet, bestemmes, at statskassen udreder $\frac{2}{3}$ af erstatningerne, medens $\frac{1}{3}$ udredes af Odense amtsfond.

Kendelsen vil være at tinglyse forud for al pantegæld paa ovennævnte 3 ejendomme, hvorved bemærkes, at m.nr. 1b, m.nr. 1_o Fuglevig præstegaard i forening med m.nr. 22a Bred, at m.nr. 22b Bred i forening med m.nr. 48, 59 Skalbjerger, m.nr. 1r Kaadekilde og m.nr. 1s Fuglevig præstegaard, og at m.nr. 10_o Bred i forening med m.nr. 3m m.nr. 3e, m.nr. 8b, m.nr. 8c, m.nr. 9h, m.nr. 9t, m.nr. 17_o, m.nr. 17d, m.nr. 17e og m.nr. 25a Bred er noteret som landbrugsejendomme.

Paataleretten tilkommer naturfredningsnævnet for Odense amtsraads-
kreds.

I medfør af naturfredningslovens § 19, 3. stk. vil kendelsen være at forelægge for overfredningsnævnet. Lødssejerne er paa mødet den 30. maj 1949 gjort bekendt med, at de, hvis de er utilfredse med kendelsen, selvstændigt maa paaanke denne til overfredningsnævnet, Torvegade 21, København, inden 4 uger efter dens forkyndelse."

Konklusionen er saalydende:

"Slugten "Afgrunden" i Vissenbjerg sogn fredes som ovenfor nærmere bestemt. De fastsatte erstatninger ialt 2.700 kr. udredes med 2/3 af statskassen og 1/3 af Odense amtsfond."

Kendelsen er forelagt overfredningsnævnet i medfør af naturfredningslovens § 19, 3. stk.

Overfredningsnævnet, som har besigtiget arealet, kan tiltræde det i kendelsen anførte, idet man dog ikke mener, at der er tilstrækkeligt grundlag for at fravige den almindelige regel i naturfredningslovens § 17, 1. stk., hvorefter fredningserstatningen udredes med halvdelen af statskassen og halvdelen af amtsfonden. Med den heraf følgende ændring vil kendelsen være at stadfæste.

T h i b e s t e m m e s :

Den af fredningsnævnet for Odense amt den 28. juli 1949 afsagte kendelse vedrørende fredning af slugten "Afgrunden" ved Fuglevig Mølle stadfæstes med foranstående ændring.

I erstatning tillægges der

Jacob Chr. Rasmussen ..... 1.200 kr.,

hvoraf restsummen af et bygningsstandsættelseslaan udbetales til finansministeriet

Morten Fr. Larsen ..... 900 -

fru Mathilde Geishardt ..... 800 -

Erstatningen udredes med halvdelen af statskassen og halvdelen af Odense amtsfond.

Udskriftens rigtighed
bekræftes:

FREDNINGSNÆVNET >

Nævnets kendelse af 28 juli 1949
citeret i Ofn. kendelse af 20-11-1949

DISPENSATIONER>

Afgørelser – Reg. nr.: 01223.01

Dispensationer i perioden: 17-07-1990 - 04-03-2002

FREDNINGSNÆVNET
FOR
FYNS AMTS NORDLIGE
FREDNINGSKREDS
ODENSE

5000 Odense, den 17.7.90.

Journal nr. frs. 198-89

DOMHUSET, ALBANIGADE 28
TELEFON 11 47 12

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
18 JULI 1990

Ved en skrivelse af 19. april 1990 anmodede Fyns Amt, landskabsafdelingen, nævnet om afholdelse af besigtigelsesmøde på den Dem tilhørende fredede ejendom "Afgrunden" i Vissenbjerg. Der henvistes til at der var foretaget hugst på ejendommen, som var mere omfattende end plukhugst, og at kun plughugst er tilladt ifølge Overfredningsnævnets kendelse af 20. november 1949.

Nævnet afholdt herefter besigtigelsesmøde den 20. juni 1990.

Under mødet konstateredes, at der på den nordlige og sydlige skråning ikke fandtes træer på et areal, der samlet udgør ca. 1/2 ha. Det oplystes, at ca. 40 bøgetræer blev fældet på den nordlige skråning, og at ca. 15 bøgetræer henholdsvis på den nordlige og sydlige skråning herefter væltede under stormen sidst i januar 1990. Det konstateredes, at der nu på skråningerne findes en stor mængde små selvsåede bøge, men at der også findes bare pletter. Endvidere konstateredes, at kvaset efter de fældede og væltede træer stadig ligger på stedet, og at vandløbet i bunden af kløften ikke har helt fri gennemstrømning.

Under en efterfølgende drøftelse på ejernes bopæl oplyste skovrider C.C.Gram, at han har vejledt ejerne ved fældningen. Bøgene der blev fældet var 120 - 130 år gamle. De var hensygnende og stod meget tæt. Der burde blandt disse bøge efter 1949 have været foretaget plukhugst, men det var ikke sket. 1989 var et meget fint oldenår. Det var derfor det rigtige tidspunkt at foretage fældningen. Det må medgives, at januarstormen næppe kunne have ført til at et stort antal træer væltede, hvis der ikke i forvejen var blevet fældet.

Repræsentanten for Fyns Amt, landskabsafdelingen, tiltrådte forslag fra formanden og den øvrige forsamling om, at følgende retableringsforanstaltninger bør foretages:

LVS 30/90 PHE
Poul Henriksen

- 1) De bare pletter, hvor der ikke findes selvsåede bøge, tilplantes med bøge på 30-50 cm.
- 2) Kvaset efter de fældede og væltede bøge må ikke fjernes.
- 3) Vandløbet i bunden af kløften skal til stadighed oprensnes, sådan at der er frit gennemløb.
- 4) Skrånterne skal til stadighed ryddes for krat med brombær og lignende, som kan hindre de nye bøgetræer i at vokse op.

Nævnet skal udtale:

Fældningen, der er foretaget anses at være af så stort omfang, at den ikke kan betegnes som plukhugst.

Fældning i større omfang end plukhugst er tilladt efter § 2 b i Overfredningsnævnets kendelse af 17. december 1979, som omfatter "Afgrunden", hvor fældningen er foretaget, men denne kendelse opretholder i § 8 særligt for så vidt angår "Afgrunden" Overfredningsnævnets kendelse af 20. november 1949, hvorefter alene plukhugst er tilladt af træer i "Afgrunden".

Det bemærkes, at indarbejdelsen af Overfredningsnævnets kendelse af 20. november 1949 i Overfredningsnævnets kendelse af 17. december 1979 ikke fremgår af den signatur, som er vedhæftet kendelsen af 17. december 1979, idet det her er angivet, at der i "Afgrunden", kan foretages fældning i samme omfang som i det område kendelsen iøvrigt omfatter.

Under hensyn hertil findes det til en vis grad, undskyldeligt, at ejerne har foretaget fældning som sket, men nævnet finder det på den anden side utvivlsomt, at kendelsen af 20. november 1949 er opretholdt for "Afgrunden", og at den skete fældning er i strid med denne kendelse.

Nævnet finder endvidere, at fældningen har et sådant omfang, at den strider mod fredningens formål, og at der derfor ikke ville kunne have været meddelt dispensation til fældningen i medfør af naturfredningslovens § 34 stk.1.

Ved meddelelse af dispensation i henhold til naturfredningslovens § 34, stk.1, kan der til dispensationen som vilkår for meddelelse af denne gives pålæg til ejeren, og nævnet anser sig derfor berettiget til i det foreliggende tilfælde, hvor uoprettelige foranstaltninger af videregående karakter er foretaget, at kunne meddele pålæg til afværgelse af den skade, der er sket ved foranstaltningerne.

Som følge heraf meddeler nævnet Dem herved følgende pålæg:

- 1) De bare platter, hvor der ikke findes selvsåede bøge, tilplantes med bøge på 30-50 cm.
- 2) Kvaset efter de fældede og væltede bøge må ikke fjernes.
- 3) Vandløbet i bunden af kløften skal til stadighed oprensnes, sådan at der er frit gennemløb.
- 4) Skrånterne skal til stadighed ryddes for krat med brombær og lignende, som kan hindre de nye bøgetræers i at vokse op.

Nævnets afgørelse kan af de i Naturfredningslovens § 58, § 34 stk.2 jfr. § 13, stk.1 nævnte personer og myndigheder m.v. indbringes for Overfredningsnævnet. Herom, og om udnyttelse af en tilladelse inden ankefristens udløb, henvises til vedlagte genpart af nævnets fremsendelsesskrivelse af dags dato med uddrag af Naturfredningslovens § 58, og § 34, stk.2 jfr. § 13 stk.1.

Chr. Siersted.
formand.

FREDNINGSNÆVNET

FOR

FYNS AMT

Toftevej 31, 5610 Assens
Tlf. 64 71 10 20 - Telefax 64 71 55 20

Dato: 4. marts 2002
Journal nr.: Frs. 51/2001
Deres. j.nr.: 8-70-51-8-491-3-2001

Fyns Amt
Miljø- og Arealafdelingen
Ørbækvej 100
5220 Odense SØ

Ved skrivelse af 17. august 2001 har Fyns Amt ansøgt fredningsnævnet om dispensation til udvidelse og ændring af parkeringsplads, etablering af søer og opstilling af et toiletskur på parkeringspladsen på ejendommen matr. nr. 7-n, 7-ø og 10-o Bred by, Vissenbjerg.

Ejendommen er omfattet af fredningsnævnets kendelse af 17. december 1979 og en del af matr. nr. 10-o Bred by, Vissenbjerg, er yderligere omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 20. november 1949, hvorfor fredningsnævnets tilladelse til det ansøgte er nødvendig.

Fredningskendelsen af 20. november 1949 er en status quo fredning, der skal bevare området i sin oprindelige tilstand. Der må ikke opføres bygninger, og der må ikke foretages terrænændringer.

Fredningskendelsen af 17. december 1979 er ligeledes en fredning, hvor man ønsker at sikre offentlighedens adgang samt landskabelige, rekreative og naturvidenskabelige interesser, specielt geologiske interesser. Denne fredning er opdelt i 2 områder, henholdsvis område A og B. Bestemmelserne for område A er mest restriktive i og med, at området skal bevares i den nuværende tilstand. Terrænændringer og opførelse af bebyggelse er ikke tilladt. I område B er der forbud mod terrænændringer samt opførelse af bygninger. Matr. nr. 7-n ligger i område B, og matr. nr. 7-ø og 10-o ligger i område A.

Det fremgår af amtets ansøgning, at der for ca. 15 år siden blev etableret en 20 x 20 meter stor parkeringsplads på matr. nr. 7-ø. Efter henstilling fra daværende ejer blev denne parkeringsplads indrettet i bunden af en tidligere lergrav og anlagt ca. 50 meter vestligere end angivet i fredningskendelsen af 17. december 1979. På grund af nedbrudte afvandringsdræn har der i de seneste år stået 75 cm vand på parkeringsarealet. Amtet ønsker derfor nu at oprette en større sø i området, og man ønsker derfor ikke at genetablere afvandingen. Søens størrelse vil afhænge af, hvor højt vandstanden står.

Endvidere ønskes parkeringsarealet flyttet ca. 50 meter østligere fra matr. nr. 7-ø til matr. nr. 10-o og udvidet til ca. 2.500 m². I henhold til fredningskendelsens § 6, punkt b, må der anlægges en indtil 5.000 m² indenfor den nordligste del af matr. nr. 10-o.

På den nye parkeringsplads ønsker man at opstille et ca. 4 m² stort kemisk toilet med tank. Toiletbygningen bliver opført i træ med tagdække af tagpap. Endvidere ønsker man

SN 2004 1211/7-0016

at etablere en ny, afhegnet sti på matr. nr. 10-o. Yderligere er det ønsket fra amtets side at etablere 3-4 mindre vandhuller, hver på ca. 1.000 m², i den nordlige del af lergraven (matr. nr. 7-n og 7-ø), der har været i brug indtil for få år siden, hvor der i dag nu kun er fugtige lavninger. Amtet har anført, at vandhullerne vil være til gavn for flora og fauna.

Amtet har samlet anført, at de planlagte ændringer vil tilgodese offentlighedens adgang, de rekreative værdier og området naturindhold.

Fredningsnævnet har indhentet en udtalelse fra Danmarks Naturfredningsforening, der i skrivelse af 8. januar 2002 har oplyst, at man ikke har indvendinger mod det ansøgte.

Vissenbjerg kommune har i skrivelse af 27. september 2001 udtalt, at man ikke har indvendinger mod det ansøgte.

Fyns Statsskovdistrikt har i skrivelse af 10. oktober 2001 bl.a. udtalt:

" .....

Det er distriktets vurdering, at de foreslåede tiltag vil fremme fredningens værdi, for adgangen vil blive bedre, og mulighederne for friluftslivet kan forbedres. Derfor kan forslagene anbefales herfra. Imidlertid fremgår det af fredningen, at der ikke må placeres bygninger på arealet, og fredningsnævnet må vurdere, hvorvidt der kan dispenseres fra forbuddet. Anlæg af parkeringsplads sker, hvor fredningens § 6, stk. 1, nr. b, giver mulighed herfor, og § 6, stk. 1, nr. g, giver mulighed for at opføre bygninger m.v. af hensyn til offentlighedens færdsel og ophold.

Derudover ønskes anlagt søer på arealet. Det er telefonisk oplyst, at søerne tænkes anlagt med minimal gravning, lunkning af grøfter m.v. De enkelte søer forventes at få et maksimalt areal på 100 m². Det fremgår, at søerne ønskes etableret på matr. nr. 7-n og 7-o Bred by, Vissenbjerg. Det kan ikke herfra vurderes, hvorvidt disse områder er områder, hvor der foreligger råstoftilladelse, jf. § 9, stk. 1. Hvorvidt der kan dispenseres til sæetableringen, må derfor vurderes af fredningsnævnet.

..... "

Ved skrivelse af 19. februar 2002 har Fyns Amt oplyst, at der ikke foreligger råstoftilladelser på arealet, idet de hidtidige råstoftilladelser er afmeldt og indvindingen er ophørt. Amdsrådet har på et møde den 2. maj 2000 besluttet, at erhvervelsen skal hindre lergravning fremover. Det er derfor ikke muligt at få nye tilladelser til råstofindvinding på ejendommen.

Fredningsnævnet skal udtale:

Fredningsnævnet meddeler herved tilladelse til det ansøgte, der efter fredningsnævnets opfattelse ikke vil stride mod fredningens formål, der bl.a. netop ønsker at tilgodese offentlighedens adgang til det fredede område. Nævnet finder, at det forslag, der er fremsendt fra Fyns Amt, vil forbedre offentlighedens færdsel og ophold, og herunder findes det helt naturligt, at der opføres et mindre toiletskur i forbindelse med den nye parkeringsplads.

Fredningsnævnets afgørelse, der er enstemmig, er truffet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Nævnets afgørelse kan i medfør af naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 2, indbringes for Naturklagenævnet af de i samme lovs § 86 nævnte klageberettigede. Klagen indgives til fredningsnævnet, der videresender klagen til Naturklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den klageberettigede.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før ovennævnte frist er udløbet.

Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år efter, den er meddelt.

S. Raunholt

Fredningsnævnet for Fyn

Albanigade 28, 5000 Odense C
Tlf. 66 11 47 12 - Telefax 66 12 97 12

Odense, den 22. november 2010
Journal nr.: Frs. 30/10

Hermed sendes genpart af nævnets skrivelse af d.d. til

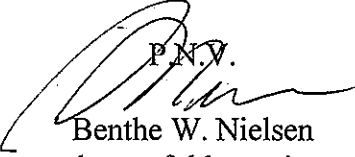
Assens Kommune
Miljø og Natur
Willemoesgade 15
5610 Assens

Modtaget i
By- og Landskabsstyrelsen
23 NOV. 2010

Nævnets afgørelse kan indbringes for Naturklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, inden 4 uger fra modtagelsen af nærværende meddelelse. Klagen indgives skriftligt til fredningsnævnet, der videresender klagen til Naturklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af Deres klage, at De indbetaler et gebyr på 500 kr. til Naturklagenævnet. Nævnet vil sende Dem en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget klagen fra fredningsnævnet. Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Naturklagenævnets hjemmeside, www.nkn.dk

Gebyret tilbagebetales, hvis De får helt eller delvis medhold i Deres klage.

P.N.V.
Benthe W. Nielsen
kontorfuldmægtig

1. By- og Landskabsstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.
2. Miljøcenter Odense, C. F. Tietgens Boulevard 40, 5220 Odense SØ
3. Kommunalbestyrelsen i Assens Kommune, Willemoesgade 15, 5610 Assens
4. Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø.
5. Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité, v/Johannes Jacobsen, Møllevej 2, 5492 Vissenbjerg
6. DOF-FYN's Fredningsudvalg v/Finn Eriksen, Dybdalgårdvej 153, 5750 Ringe
7. Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V.
8. Miljøministeriet, Skov- og Naturstyrelsen, Fyn, Sollerupvej 24, 5600 Faaborg
9. Friluftsrådet, c/o kredsformand Christian Jensen, Fuglebakken 43, 5610 Assens
10. Friluftsrådet, Scandiagade 13, 2450 København SV
11. Dansk Kano og Kajak Forbund, Idrættens Hus, Brøndby Stadion, 2605 Brøndby

Fredningsnævnet for Fyn

Albanigade 28, 5000 Odense C
Tlf. 66 11 47 12 - Telefax 66 12 97 12
E-mail: fyn@fredningsnaevn.dk

Odense, den 22. november 2010
Journal nr.: Frs. 30/10

Assens Kommune
Miljø og Natur
Willemoesgade 15
5610 Assens

Etablering af en fiske/udsigtsplatform ved "Afgrunden" syd for Vissenbjerg

Ved skrivelse af 19. august 2010 har Assens kommune søgt om dispensation fra fredningen, idet de ønsker at etablere en rampe og en platform i den sø, der støder op til parkeringspladsen. Det fremgår af redegørelsen, at platformen primært ønskes anlagt for at gøre området tilgængeligt og attraktivt for borgere med et gangbesværet handicap. Platformen udgør 4 x 4 meter og anlægges på stolper i søen. Der føres en rampe på 4 x 1,5 meter fra parkeringspladsen til platformen.

Danmarks Naturfredningsforening, Assens afdeling, har ikke indvendinger mod de påtænkte platforme.

Miljøcenter Odense har ikke yderligere oplysninger af betydning for sagen.

Den pågældende ejendom ligger i Vissenbjergfredningen, område A. Det fremgår af fredningens tekst, at fredningens formål er områdets væsentlige, naturvidenskabelige, landskabelige og rekreative interesser. I fredningens § 1 hedder det, at området skal bevares i den nuværende tilstand. I § 4 hedder det, at der ikke må opføres nye bygninger og i § 5, at der ikke må etableres andre faste konstruktioner og anlæg end bygninger. § 6 regulerer offentlighedens adgang. Det hedder i § 6 g: "Fredningen er i øvrigt ikke til hinder for, at der efter fredningsnævnets godkendelse udføres de for offentlighedens færdsel og ophold nødvendige anlæg, bygninger m.v."

Endelig fremgår det af § 11, at fredningsnævnet kan dispensere, når det ansøgte ikke vil komme i strid med fredningens formål.

Afgørelse

En del af fredningens formål er netop at gøre området tilgængeligt for offentligheden. Der er ingen tvivl om, at det påtænkte anlæg vil gøre det lettere for gangbesværede også at udnytte naturværdierne.

Etablering af en fiske- eller udsigtsplatform falder ikke ind under § 6 g, da et sådant anlæg ikke kan karakteriseres som et nødvendigt anlæg for offentlighedens ophold eller fredet eller et naturligt.

Idet etableringen støtter fredningens formål, finder et enigt fredningsnævn, at der kan meddeles dispensation til det ansøgte.

meddeles dispensation til det ansøgte.

Fredningsnævnets afgørelse, der er enstemmig, er truffet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Nævnets afgørelse kan i medfør af naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 3, indbringes for Naturklagenævnet af de i samme lovs § 86 nævnte klageberettigede. Klagen indgives skriftligt til fredningsnævnet, der videresender klagen til Naturklagenævnet, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 2.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den klageberettigede.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før ovennævnte frist er udløbet.

Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år efter, den er meddelt.

Jørgen Petersen